

Minister Finansów

Warszawa, 18 marca 2024 roku

Sprawa: Oświadczenie złożone przez Senatora Jana Filipa Libickiego
Znak sprawy: DNK6.054.1.2024
Kontakt: Kancelaria MF
tel.: +48 22 694 55 55
e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

Pani Magdalena Biejat
Wicemarszałek Senatu

Szanowna Pani Marszałek,

W odpowiedzi na pisma z 21.02.2024 r. znak: BPS/043-06-88-MF/24, BPS/043-06-88-KAS/24 skierowane do Ministra Finansów i Szefa Krajowej Administracji Skarbowej, przy których przekazano tekst oświadczenia złożonego przez Senatora Jana Filipa Libickiego podczas 6. Posiedzenia Senatu RP w dniu 15 lutego 2024 r. z prośbą o zapoznanie się z przedmiotowym oświadczeniem i zajęcie stanowiska, przedstawiam następujące wyjaśnienia.

W oświadczeniu złożonym przez senatora Jana Filipa Libickiego poruszone zostały kwestie dotyczące działań podejmowanych przez organy Krajowej Administracji Skarbowej wobec przedsiębiorców stosujących stawkę podatku od towarów i usług w wysokości 0% w eksporcie towarów i w procedurze Tax Free. W odniesieniu do przedstawionego opisu stanu faktycznego zwrócono się z prośbą o udzielenie odpowiedzi na pytania dotyczące działań podejmowanych w obszarze właściwości Lubelskiego Urzędu Skarbowego w Lublinie oraz Podkarpackiego Urzędu Skarbowego w Rzeszowie.

Na wstępie uprzejmie informuję, że nie jest możliwe udzielenie Panu Senatorowi szczegółowych informacji dotyczących prowadzonych postępowań podatkowych, kontroli podatkowych, kontroli celno-skarbowych, czy też postępowań w sprawach o przestępstwa skarbowe albo wykroczenia skarbowe, gdyż dane zawarte w aktach prowadzonych spraw objęte są – na mocy art. 293 § 1 w zw. z § 2 pkt 3 ustawy Ordynacja podatkowa (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 2383 ze zm.) – tajemnicą skarbową. Informacje objęte tajemnicą skarbową mogą być udostępniane wyłącznie podmiotom uprawnionym, enumeratywnie wskazanym w Ordynacji podatkowej. Jednakże ani Ordynacja podatkowa, ani ustawa wykonywaniu mandatu posła i senatora nie przyznają uprawnień w tym zakresie posłom i senatorom.

Mając na względzie powyższe, przedstawiam Panu Senatorowi informacje w sprawie w zakresie nieobjętym ww. tajemnicą.

Jak wynika z treści przedmiotowego oświadczenia, sprawa została zainicjowana przez przedstawiciela przedsiębiorców „z terenu wschodniej Polski”, który przedstawił informacje, opisane następnie w oświadczeniu Pana Senatora.

Zgodnie z informacją, w odniesieniu do działań weryfikacyjnych w obszarze stosowania stawki VAT 0% w eksporcie towarów, we wschodnich województwach kraju, w szczególności lubelskim i podkarpackim, ma dochodzić do sytuacji kiedy to „wszczynane i prowadzone są postępowania obwarowane bardzo intensywnymi środkami zabezpieczającymi, a także pochodnie wszczynanymi postępowaniami karnymi w oparciu o twierdzenie, iż stanowi nadużycie podatkowe w zakresie rozliczanej zerowej stawki VAT, jeśli towar nabyty u przedsiębiorcy ostatecznie opuści teren Unii Europejskiej przez placówkę w jakimś odległym kraju (np. Finlandia), a następnie stosowne organy, w tym wspólnotowe, choćby zaczną podejrzewać (nie mówiąc o zakończeniu postępowań i znalezieniu winnych), iż procedury służb celnych i granicznych tych krajów nie były prawidłowe (np. nie ma pewności, czy kontrole były przeprowadzone na tyle wydajnie, iż towar w rzeczywistości opuścił terytorium UE).”

Dalej wskazano, że przedsiębiorca nie ma możliwości kontroli prawidłowości komunikatu IE599, a jego posiadanie jest informacją dla przedsiębiorcy „iż dla unijnego systemu celnego dany towar opuścił teren Wspólnoty, co upoważnia przedsiębiorcę do rozliczenia VAT ze stawką 0%”.

Ponadto, z relacji przedsiębiorcy wynika, że „polskie służby mają prowadzić postępowanie w oparciu o założenie, że to polski przedsiębiorca ponosi podatkowe i prawnokarne konsekwencje takich nieprawidłowości.”

W odniesieniu do działań weryfikacyjnych, dotyczących prawidłowości zastosowania przez sprzedawców stawki VAT 0% w procedurze Tax Free wskazano, że w ostatnich latach rozliczanie procedury TaxFree następowało „w oparciu o dokumenty wystawiane na przejściach granicznych innych niż te łączące Polskę z państwem miejsca zamieszkania podróżnego. Np. w przypadku obywateli Ukrainy dokonujących u nas zakupów były to dokumenty z węgierskich przejść granicznych. Według autora – „obecne stanowisko polskich władz ma polegać na tym, iż w takich przypadkach przedsiębiorca rozliczający procedurę TaxFree powinien badać przyczyny i okoliczności takiego układu i odmawiać rozliczenia w wypadku stwierdzenia nieprawidłowości.” Ponadto miało dochodzić do przypadków „gdy w ponad krajowych postępowaniach ustalono fałszywość pieczęci umieszczanych na dokumentach np. węgierskich przejść granicznych”, a „podatkowe i prawnokarne konsekwencje takich zdarzeń mają ponosić polscy przedsiębiorcy.” Co więcej, „obecnie dodatkowo pojawiają się informacje, iż to polskich przedsiębiorców obciąża się konsekwencjami faktycznego lub rzekomego podrabiania zagranicznych pieczęci.”

Odnosząc się do powyższych twierdzeń, uprzejmie informuję.

Organy Krajowej Administracji Skarbowej w województwach lubelskim i podkarpackim prowadzą postępowania dotyczące wskazanej problematyki. Niemniej jednak, jak wynika z pozyskanych informacji, w stosunku do podatników, którzy rozliczają się w Lubelskim Urzędzie Skarbowym w Lublinie nie stwierdzono w ostatnim czasie, jak również we wcześniejszym okresie, praktyki wszczynania i prowadzenia postępowań mających dotyczyć wywozu towaru w ramach eksportu oraz procedury TAX FREE obwarowanych bardzo intensywnymi środkami zabezpieczającymi, czy też wszczynanymi postępowaniami karnymi. W latach 2018 – 2020 występowały jednostkowe decyzje kończące postępowania w zakresie „oszustw karuzelowych”, czy też pustych faktur wystawianych przez podmioty

„znikające”, w których udowodniono, że transakcje sprzedaży nie miały miejsca, a tym samym zwrot podatku dla podróżnych był niezasadny. Wszczęcie spraw nastąpiło na podstawie wewnętrznej analizy. Sprawy zakończone zostały decyzjami, które zostały utrzymane w mocy przez organ odwoławczy. Są to jednak przypadki niewpisujące się w stan faktyczny przedstawiony w oświadczeniu.

Z kolei, Naczelnik Podkarpackiego Urzędu Skarbowego w Rzeszowie przeprowadził wobec podatników stosujących stawkę podatku od towarów i usług w wysokości 0% w eksporcie towarów, w zakresie okoliczności wskazanych w przesłanym oświadczeniu:

- kontrole podatkowe wobec 5 podatników, w wyniku których zostały złożone korekty deklaracji podatkowych,
- kontrole podatkowe wobec 2 podatników, na podstawie których wszczęto następnie postępowania podatkowe.

W przypadku jednego z podatników, wobec którego toczy się postępowanie podatkowe, właściwy organ wydał decyzję administracyjną (ostateczną), unieważniającą zgłoszenie celne, a w przypadku drugiego, aktualnie prowadzone są postępowania dotyczące unieważnienia zgłoszeń celnych wywozowych. Od wydanych dotychczas decyzji podatnik złożył odwołania oraz skargi do wojewódzkiego sądu administracyjnego.

Podstawą wszczęcia przedmiotowych kontroli (wobec 6 podmiotów) były informacje pozyskane we współpracy z Europejskim Urzędem ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych, natomiast wobec jednego podmiotu kontrola podatkowa została przeprowadzona w wyniku czynności weryfikacyjnych własnych organu.

Z posiadanych informacji wynika, że w ostatnich latach, pozostałe organy Krajowej Administracji Skarbowej województwa lubelskiego i podkarpackiego - w przedmiocie weryfikacji prawidłowości zastosowania stawki VAT 0% w eksporcie, w zakresie okoliczności wskazanych w przesłanym oświadczeniu – podjęty następujące działania:

- 1) Czynności sprawdzające podjęte w przypadkach nieprawidłowego potwierdzenia wyprowadzenia towarów objętych procedurą wywozu przez oddziały celne zlokalizowane na terytorium Finlandii, Belgii oraz Łotwy (czynności wobec 8 podatników, 39 zgłoszeń celnych). Podstawą powyższych działań były informacje i analizy własne. W zakresie 5 zgłoszeń celnych podmioty objęte czynnościami dokonały korekt złożonych deklaracji opodatkowując dostawę towarów stawką krajową, w stosunku do wszystkich skorygowanych dostaw objętych zgłoszeniami celnymi zostały wydane decyzje unieważniające ww. zgłoszenia celne.
- 2) Kontrola celno-skarbowa przeprowadzona na podstawie własnej analizy organu. Z ustaleń wynika, że w przypadku posiadania przez podatnika komunikatów IE599, co do części transakcji dokonano zmiany urzędów celnych wyprowadzenia towarów z polskich urzędów celnych na, m.in. urzędy celne w Finlandii i Belgii. Analiza przedmiotowych transakcji sprzedaży eksportowych dokonana na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego, wykazała, że w przypadku części transakcji, towar ujęty na wystawionych przez podatnika fakturach nie opuścił obszaru celnego UE. W tak ustalonym stanie faktycznym odmówiono podatnikowi prawa do zastosowania stawki 0%. Kontrolowany nie skorzystał z prawa do skorygowania uprzednio złożonych deklaracji podatkowych - w konsekwencji czego wszczęto postępowanie podatkowe (w toku). Ponadto nie wydawano decyzji o zabezpieczeniu zobowiązań

podatkowych, ale w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami wszczęto postępowanie karne skarbowe.

- 3) Kontrola, w wyniku której zakwestionowano wywóz towarów poza obszar celny UE dla czterech zgłoszeń celnych. W toku prowadzonych postępowań celnych zgromadzono materiał dowodowy z którego wynika, że dokonano zmiany urzędów celnych wyprowadzenia towarów z polskich urzędów celnych na urząd celny w Finlandii. Zgłoszenia wywozowe nie zostały poprawnie zakończone w Finlandii (pomimo istnienia komunikatu IE599), ponieważ nastąpiło retrospektywne potwierdzenie wywozu towaru z obszaru UE na podstawie dowodów alternatywnych bez fizycznego przedstawienia towaru. Procedura taka nie jest zgodna z unijnymi przepisami celnymi, z których wynika, że tylko urząd wywozu na podstawie dowodów alternatywnych może potwierdzić takie wyprowadzenie. Dowody alternatywne powinny zostać przedstawione w polskim urzędzie wywozu, a nie w fińskim. W efekcie prowadzonych postępowań wydano decyzje o unieważnieniu zgłoszeń celnych do procedury wywozu.

Z kolei, w odniesieniu do weryfikacji w ostatnich latach prawidłowości zastosowania stawki VAT 0% w procedurze TaxFree, w zakresie okoliczności wskazanych w przesłanym oświadczeniu – organy te podjęły te następujące działania:

- 1) Kontrola podatkowa w zakresie podatku od towarów i usług - na podstawie dokumentów TAX FREE stwierdzono rozbieżności w zakresie dat i godzin przekraczania granicy przez nabywców towarów. Obecnie prowadzone jest postępowanie podatkowe i zbierany jest dodatkowy materiał dowodowy,
- 2) Trzy kontrole celno-skarbowe, zainicjowane przez prokuraturę w związku z prowadzonym śledztwem. Udział dokumentów TAX FREE z tytułu kwestionowanych na tych dokumentach fałszywych pieczęci węgierskiej administracji skarbowej stanowił poniżej 1% kwestionowanych dokumentów TAX FREE. W jednym przypadku zgromadzony materiał dowodowy potwierdził, że osoby wskazane do odbioru podatku, nie odbierały go faktycznie w datach wskazanych na dokumentach, a jedynie użyczały swoich danych do wypełnienia tych dokumentów oraz przewiezienia towaru przez granicę „przez zlecającego czy większego odbiorcę”. W toku prowadzonej kontroli została wydana decyzja o zabezpieczeniu zobowiązań podatkowych. Kontrolowany nie skorzystał z prawa do skorygowania deklaracji, a tym samym kontrola przekształciła się w postępowanie. Obecnie toczy się postępowanie odwoławcze. W kolejnych dwóch przypadkach, w wyniku weryfikacji przekroczeń granicy RP przez osoby wskazane na dokumentach TAX FREE do odbioru podatku - upoważnionych lub podróżnych i potwierdzających odbiór zwrotu podatku na dokumencie, ustalono, że część osób widniejących jako odbierający podatek w dacie wskazanej na dokumencie TAX FREE nie przekraczało granicy, a tym samym nie przebywało na terytorium RP. W toku prowadzonych kontroli zostały wydane decyzje o zabezpieczeniu zobowiązań podatkowych. Wobec nie skorzystania przez kontrolowanego z prawa do skorygowania uprzednio złożonych deklaracji podatkowych zakończone kontrole zostały przekształcone w postępowania podatkowe, które aktualnie są w toku.
- 3) Pięć kontroli podatkowych, gdzie w oparciu o informacje zwrotne od węgierskich organów celnych stwierdzono sfałszowanie pieczęci znajdujących na dokumentach TaxFree. W konsekwencji zakwestionowano prawidłowość wykazanej w deklaracjach VAT stawki 0% dla transakcji

udokumentowanych dokumentami TAX FREE. W jednym przypadku podatnik skorygował deklaracje. W pozostałych czterech, kontrolowani nie złożyli korekt deklaracji i zostały wszczęte postępowania podatkowe. Jak dotąd, wydano 2 decyzje wymiarowe. Ponadto, w przypadku dwóch podatników, ustalono również inne nieprawidłowości poza dotyczącymi TaxFree. Po zakończeniu ww. czterech kontroli przekazano wnioski celem wszczęcia postępowania karnego skarbowego. Podkreślenia wymaga, że w toku prowadzonych spraw dot. rozliczenia procedury TaxFree organy ustaliły przykładowo, że: kontrolowani wiedzieli lub mogli wiedzieć, że posługują się dokumentami sprzedaży niepotwierdzającymi wywóz towarów poza terytorium Unii Europejskiej, wiedzieli lub mogli wiedzieć o istniejących wątpliwościach i nieprawidłowościach w zakresie stosowanej procedury TAX FREE, nie budziły ich wątpliwości okoliczności, które mogły wskazywać, że dokumenty TAX FREE z węgierskimi stemplami służb celnych nie potwierdzają wywozu towaru (m.in.: nabywcy z Ukrainy mieszkają w miejscowościach, dla których najbliższymi przejściami są przejścia na granicy polsko – ukraińskiej w większości w obwodzie lwowskim, wywóz towarów przez granicę węgiersko-ukraińską jest trasą dłuższą i nieekonomiczną, dokonywano sprzedaży towarów na rzecz nabywców, którzy w dniu zakupu nie byli na terenie kraju, kontrolowany znał osoby, które dokonywały zakupu towarów i przedstawiały takie dokumenty TAX FREE, nie byli to zatem przypadkowi klienci, o których nie miał żadnej wiedzy).

- 4) Ponadto jeden z organów KAS prowadzi trzy postępowania dot. procedury Tax Free.

Z powyższego wynika, że organy KAS dokonywały rozstrzygnięć na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego i w granicach prawach, zatem stawiane zarzuty nie znalazły potwierdzenia.

Przedstawiając powyższe, wyrażam nadzieję, że zaprezentowane wyjaśnienia zostaną uznane za wyczerpujące.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia Ministra Finansów

Zbigniew Stawicki

Podsekretarz Stanu Zastępca Szefa Krajowej Administracji Skarbowej